

Met spoed beschikbaar stopt, implementeren gegevensuitwisselingen gaat door

Schade aan de gezondheid of overlijden van een patiënt voorkómen als gevolg van een acute levensbedreigende aandoening of een ongeval. Dat is hét doel van acute zorg. Elke seconde is dan van levensbelang, maar vaak zijn de patiënten niet in staat om belangrijke medische informatie over zichzelf te geven. De partijen in de acute zorg hebben daarom in de Richtlijn Gegevensuitwisseling acute zorg vastgelegd welke gegevens van belang zijn om direct digitaal te kunnen uitwisselen in dergelijke spoedsituaties. Het implementeren van deze richtlijn was voor augustus 2023 een verplichting voor de spoedzorg. Dit is aangegeven in het Kwaliteitskader Spoedzorgketen (Zorginstituut Nederland).

& DOOR JOOST WAKKA

Alle zorgaanbieders in de spoedzorg moeten in 2023 conform de Richtlijn Gegevensuitwisseling acute zorg digitaal gegevens kunnen delen, met als doel:

- inzicht en beschikbaarheid van actuele medische en relevante gegevens;
- betere gezondheidsuitkomsten;
- een efficiënter en sneller (keten)zorgproces;
- meer werkplezier voor zorgverleners;
- kwaliteitsverbetering van het zorgproces.

Gestandaardiseerde gegevensuitwisselingen voor databeschikbaarheid in de acute zorg zorgen ervoor dat zorgverleners altijd over juiste en actuele gegevens van de patiënt beschikken. De informatiestandaard Acute Zorg is dé landelijke norm voor digitale informa-

tie-uitwisseling binnen de spoedzorgketen en sluit aan op het Kwaliteitskader Spoedzorgketen (Zorginstituut Nederland) waarin normen, richtlijnen en aanbevelingen zijn vastgelegd die de sector stimuleren iedere patiënt met een acute zorgvraag 24/7 zorg van goede kwaliteit te bieden.

In totaal gaat het om 23 berichten die de informatievoorziening tussen de huisartsenpost, huisarts, spoedeisende hulp, meldkamer en ambulance ondersteunen (zie illustratie rechts). Door toedoen van de informatiestandaard dragen alle acute zorgverleners via hun eigen computersysteem, op voor iedereen begrijpelijke manier, informatie aan elkaar over.

Ondersteuning implementatie
Het landelijke programma Met spoed beschikbaar heeft daarom de zorg de afgelopen drie jaar lang ondersteund met deze implemen-

taties. Hoewel dit programma afgelopen juli is geëindigd, betekent dit niet dat ook de implementaties stoppen. Binnen Met spoed beschikbaar werkten de landelijke branche- en beroepsorganisaties van de betrokken spoedzorgaanbieders, het ministerie van VWS, Zorgverzekeraars Nederland, Patiëntenfederatie Nederland, VZVZ en Nictiz samen om de richtlijn versneld te implementeren.

Naast de met VZVZ gedeelde verantwoordelijkheid voor de programma-organisatie, is de informatiestandaard Acute Zorg van Nictiz een belangrijk onderdeel van de activiteiten om digitale gegevensuitwisseling in de acute zorg te realiseren.

Koplopertrajecten
Tijdens het programma Met spoed beschikbaar werkte men met zogenaamde koplopertrajecten. Een koplopertraject is een

implementatietraject van een zorgorganisatie dat als voorbeeld dient voor organisaties die dezelfde gegevensuitwisseling willen implementeren.

Dergelijke trajecten starten weliswaar nog steeds, maar het einde is in zicht. Daarom is het nu aan de andere organisaties om alle andere beschikbare berichten in gebruik te gaan nemen. Met spoed beschikbaar fungeerde als vliegwiel voor de implementatie van de richtlijn. Maar nog niet alle organisaties werken al met alle beschikbare berichten van de informatiestandaard Acute Zorg.

Organisaties hebben verschillende redenen om berichten nog niet in gebruik te nemen. Om een goed beeld te krijgen van die redenen, heeft Nictiz contact met diverse regionale netwerken binnen de acute zorg. Deze organisaties kunnen een belangrijke spil zijn in de implementaties van de berichten van de informatiestandaard. Samenwerking met deze netwerken helpt om meer eenheid in en borging van de implementaties te bewerkstelligen.

Wat komt er nog aan?
Nictiz blijft intussen werken aan het verbeteren van de huidige uitwisselingen en zorgt periodiek voor nieuwe releases van de informatiestandaard. Zo blijft deze voldoen aan de laatste versie van de Richtlijn Gegevensuitwisseling acute zorg. Dat houdt onder andere in:

- Ontwikkeling van de twee nieuwe berichten;
- Verwijzing AMB-verpleegkundige naar huisarts (nummer 23);
- Verwijzing AMB-verpleegkundige naar HAP (nummer 24).
- Herziening en verbetering van het bericht Ambulanceoverdracht naar SEH;
- Gestandaardiseerd overzicht van toegediende medicatie volgens de G-standaard;
- Diverse kleine technische aanpassingen om het proces te verbeteren.
- Verbetering van de spoedsamenvatting;
- De historie voor SOEP-verslagen, meetwaarden en correspondentie wordt uitgebreid van tien dagen naar vier maanden;
- Toevoeging van behandelaanwijzingen (behandelgrenzen), zoals in het bericht Spoedeisende hulp-rapportage (nummer 14).

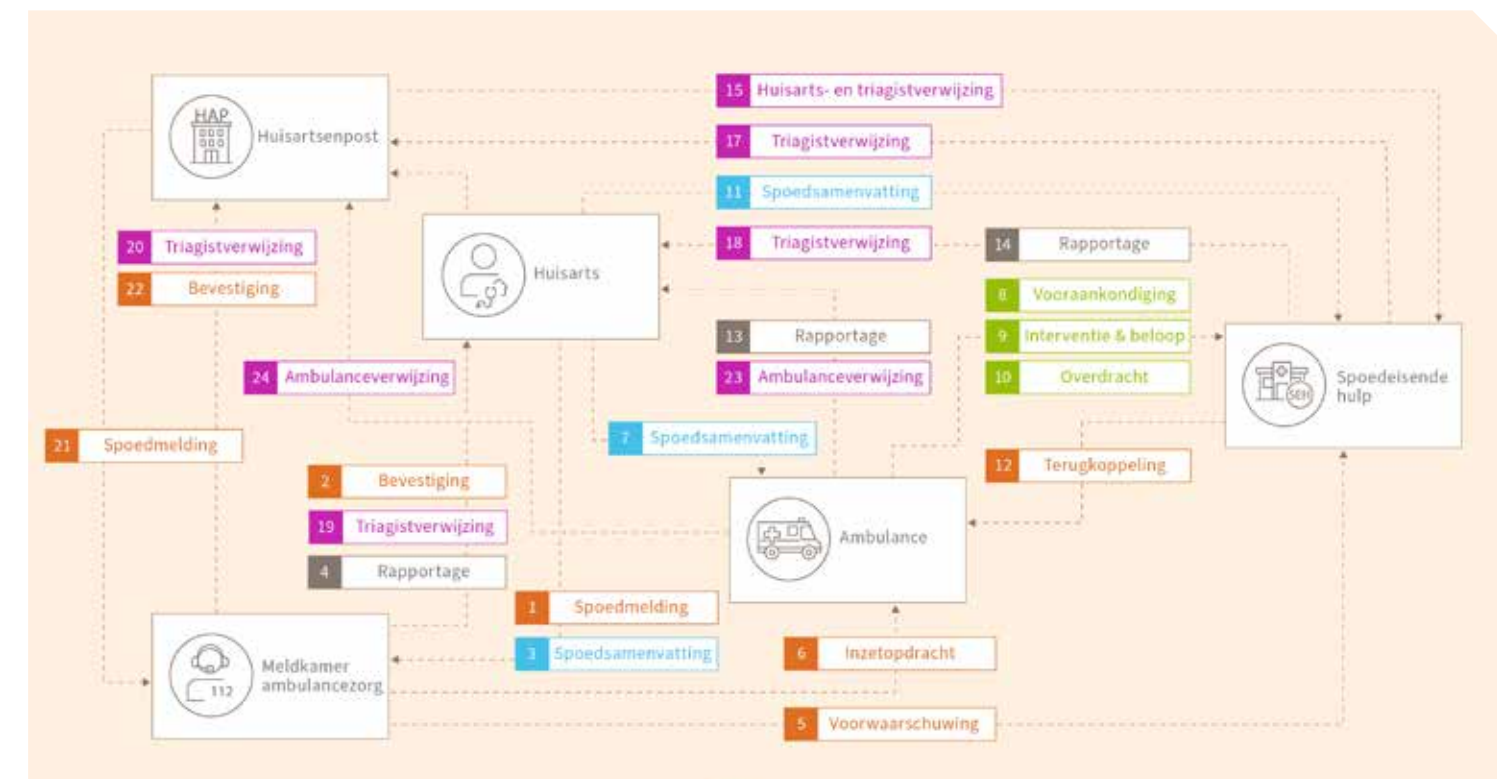
Wens uit praktijk
Onder andere de verbetering van de spoedsamenvatting is vooral een wens die voortkwam uit de praktijk. Want naast de inhoud van de richtlijn is met name die input uit de praktijk (de afspraken die men daar met elkaar maakt) een zeer belangrijk onderdeel voor het telkens verbeteren van de informatiestandaard. Nictiz verzamelt deze vernieuwingen, kijkt naar de bevindingen in de praktijk en legt dat voor aan de zogenaamde redactieraad van de informatiestandaard die uiteindelijk beslist wat wel en niet in de informatiestandaard moet worden opgenomen.

Deze raad bestaat uit de verschillende zorginstellingen en koepelorganisaties: NVSHA (Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulp Artsen), Ambulancezorg Nederland, het NHG (Nederlands Huisartsen Genootschap), InEen en (NVZ) Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen. Daarbij leidt ook samenwerking met softwareleveranciers tot verbeteringen. Zo is het versturen van de terugkoppeling vanuit het ziekenhuis naar de ambulance zo veel mogelijk geautomatiseerd, zodat er minder handwerk en tijd van zorgverleners nodig is. ■

Nictiz en VZVZ bieden uiteraard ook nog steeds ondersteuning bij de implementaties van de informatiestandaard Acute Zorg. Voor meer informatie hierover kun je contact opnemen met acutezorg@vzvz.nl. Voor vragen en/of informatie over de informatiestandaard kun je contact opnemen met Nictiz.

Op pagina 68 vindt u een infographic met cijfers van VZVZ over Ambulancezorg in Nederland.

Met Spoed Beschikbaar fungeerde als vliegwiel voor implementatie van de richtlijn gegevensuitwisseling acute zorg.

Ambulancezorg Nederland in cijfers

WAARNEEMVERSLAG

Alle HAP's kunnen het waarnemingsverslag sturen naar de huisarts van de patiënt.

AMBULANCEOVERDRACHT

Alle 25 Regionale Ambulancevoorzieningen (RAV's) versturen de ambulanceoverdracht naar SEH's. Ambulancezorgprofessionals kunnen uit meer dan 900 ambulances 24/7 digitaal de medische patiëntgegevens versturen. Deze bevat gegevens zoals toestandsbeelden, behandelingen en ECG's. Nog niet alle SEH's kunnen de gegevens ontvangen. De implementatie daarvan loopt.

AMBULANCERAPPORTAGES

Alle 25 RAV's versturen de ambulancerapportages naar huisartsen. Ambulancezorgprofessionals kunnen uit meer dan 900 ambulances 24/7 digitaal de rapportage van de verleende zorg versturen. Deze bevat gegevens, zoals de gezondheidsproblemen en contactgegevens.

In 2022 waren dit 356.000 berichten

SPOEDMELDING

De spoedmelding van HAP naar de meldkamer is op drie¹ plaatsen in Nederland gerealiseerd. De implementatie van deze nieuwe uitwisseling loopt bij de huisartsenposten (HAP's) en de andere RAV's.

HAP-VERWIJZING

22 van de 52 HAP's² versturen digitaal de HAP-verwijzing naar SEH's in de ziekenhuizen. Operationeel kunnen 30 van de 72 SEH's de HAP-verwijzing ontvangen. Het bericht bevat medische patiëntgegevens, zoals de aandoening, de urgentie en het verslag dat de huisarts heeft vastgelegd.

Momenteel per week 2300 berichten

SPOEDEISENDE-HULPТЕРUGKOPPELING

Eén RAV kan de spoedeisende-hulp terugkoppeling inmiddels in de praktijk ontvangen. De implementatie van deze nieuwe uitwisseling loopt bij de ziekenhuizen en de andere RAV's.

WAARNEEMSAMENVATTING

Alle HAP's kunnen de waarnemingsamenvatting ophalen bij de huisarts van de patiënt³. Met dit bericht beschikt de waarnemend arts direct over alle relevante medische gegevens ten behoeve van goede zorg. Dit bevordert de continuïteit van zorg.

¹ Op dit moment is er één meldkamer live, twee zitten daar dicht tegenaan.
² Het betreft hier 100 posten die onder 52 huisartsendienstenstructuren vallen.
³ Het delen van gegevens door de huisarts gebeurt altijd met toestemming van de patiënt.

Focus (weer) op de patiënt door digitalisering

Het aantal uitdagingen binnen de zorg is in de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Door het nijpende personeelstekort en de vergrijzing wordt het invullen van goede zorg alsmaar gecompliceerder. De administratieve eisen voor zorginstellingen en ziekenhuizen groeien daarnaast gestaag.

& DOOR LISANNE KNOET

IT-vraagstukken binnen de zorg

Door de aanhoudende uitdagingen ligt de focus voor het zorgpersoneel vaak niet waar ze het willen: bij de patiënt. Digitalisering is voor de groeiende druk in de zorgsector een uitkomst. Zo zorgt bijvoorbeeld het Elektronische Patiënten Dossier (EPD) ervoor dat het gemakkelijker wordt voor zorgpersoneel om medische gegevens te beheren. Tegelijkertijd brengt de digitalisering specifieke vraagstukken met zich mee.

Veilige gegevensoverdracht

Er gelden strikte regels als het gaat om dataverwerking en -opslag. Dit komt onder andere door de persoonsgegevens die verwerkt worden. Dit geldt tevens voor zorginstellingen en ziekenhuizen, door de hoeveelheid verwerkte gegevens die onder de AVG en GDPR vallen. Het voldoen aan deze strikte regels wordt arbeids- en tijdsintensiever. Dit komt tevens door het uitwisselen van data tussen verschillende zorginstellingen. Tijdens de overdracht van gegevens doen zich extra risico's voor, zoals het verliezen van data, tenzij dit van tevoren wordt afgevangen.

Het delen van data ontlast het zorgpersoneel echter aanzienlijk. Zo verkleint dit de kans op duplicatie van procedures. Hierdoor is het mogelijk voor zorgteams om efficiënter samen te werken. Tevens geldt sinds 1 juli 2023 de Wegiz in Nederland. Dit betekent dat zorgaanbieders verplicht worden om zorgdata elektronisch te delen.

Voldoen aan Nederlandse wetgeving

Dataveiligheid is niet vanzelfsprekend, maar wel van groot belang. Uw data opslaan bij een partij die u garandeert dat uw data voldoet aan de Eu-

ropese wetgeving, is essentieel. Wilt u zekerheid dat uw data in Nederland opgeslagen staat? Dan is een partner die u datasoevereiniteit biedt van belang. Dit biedt extra zekerheid omtrent het voldoen aan de Nederlandse (strengere) eisen rondom wet- en regelgeving. Denk daarbij ook aan bepaalde normstellingen die voor uw instantie belangrijk zijn: ISO 27001, NEN7510, etc.

Personeel ontzorgen

Om te voldoen aan de strenge eisen rondom privacygevoelige gegevens en om tegelijkertijd uw zorgpersoneel en IT-medewerkers te ontzorgen kunt u kiezen voor een hybride IT-infrastructuur strategie.

U slaat uw data op in een datacenter op eigen locatie of bij een partner, of u kiest ervoor om uw gegevens, systemen en data in de cloud op te slaan. Echter, u heeft ook mogelijkheid om te kiezen voor een combinatie van de twee.

Een hybride IT-infrastructuur biedt u het beste van twee werelden: u kunt uw meest privacygevoelige data opslaan in een datacenter, maar de workloads die schaalbaarheid en flexibiliteit nodig hebben, slaat u op in de cloud. Zo zorgt u ervoor dat uw personeel laagdrempelig belangrijke gegevens deelt. Doordat belangrijke medische gegevens gedeeld worden, is het mogelijk voor het zorgpersoneel om sneller onderbouwde beslissingen te maken omtrent de behandeling van patiënten. Dit verlicht de administratieve last voor zowel uw eigen zorgpersoneel als het zorgpersoneel van andere zorginstellingen

Betrouwbare IT-infrastructuur partner

Een hybride IT-infrastructuur partner zorgt ervoor dat uw bedrijfskritische IT-processen veilig opgeslagen staan en u daarbij de voordelen van de (private) cloud geniet. Daarbij beschikken zij over de specialisatie die in de huidige arbeids-

markt moeilijk vindbaar is. Tevens gelden certificeringen voor een IT-infrastructuur voor zowel de datacenterdiensten als de cloud diensten, ofwel end-to-end. Zo weet u dat uw data veilig in het datacenter én in de cloud opgeslagen staat. Een organisatie die beschikt over een NEN 7510, voldoet daarnaast aan de informatiebeveiligingsnormen binnen de zorgsector.

Met een betrouwbare hybride IT-infrastructuur partner legt u de focus op uw organisatie en personeel terwijl u tegelijkertijd voldoet aan de (strengere) Nederlandse wetgeving.

Persoonlijk advies

Wilt u meer weten over een hybride IT-infrastructuur strategie? U downloadt onze infographic door de QR-code te scannen. Daarbij staan onze specialisten klaar om uw vragen te beantwoorden. Ons telefoonnummer is 073 88000 00. Ons mailadres is info@interconnect.nl.

CV

Lisanne Knoet is werkzaam als content marketeer bij Interconnect. Zij specialiseert zich in het creëren van content rondom IT-strategieën en cybersecurity voor streng gereguleerde sectoren.

Meer informatie?

Scan de QR-code en bekijk de voordelen van een hybride IT-infrastructuur.

